

Євгеній Овсянніков, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.
Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю **Володимир Каленич**

КЛІКБЕЙТ-ЗАГОЛОВКИ В ОНЛАЙН МЕДІА «ВВС УКРАЇНА»

У статті розглянуто проблему дослідження клікбейт-заголовків у сучасних медіа, зокрема в онлайн-виданні «ВВС Україна». Проаналізовано функціонування і вплив клікбейт-заголовків на читачів.

Ключові слова: медіа, клікбейт-заголовки, онлайн-видання.

Клікбейт – це спосіб привернення уваги користувачів до новини, використовуючи заголовки, які обіцяють захоплюючий контент, але насправді не завжди відповідають дійсності. Такі заголовки зазвичай містять сенсаційні твердження, емоційні апеляції або шокуючі заяви, щоб залучити увагу читачів і змусити їх натиснути на статтю [3, с 777].

Клікбейт став популярним у онлайн-медіа через те, що він дозволяє збільшити кількість переглядів і рекламних доходів, що отримують видавці. Однак такий підхід зазвичай зводиться до натискання на короткострокову вигоду, ніж до створення якісного інформаційного контенту.

Вплив клікбейтів може мати кілька негативних наслідків:

Розчарування аудиторії: Часто клікбейтові заголовки обіцяють більше, ніж можуть доставити контент. Це може розчарувати аудиторію, що в результаті може призвести до втрати довіри до видачі контенту або до конкретного джерела.

Погіршення репутації: Якщо використання клікбейтів стає повторюваним для конкретного видавця або автора, це може призвести до погіршення їхньої репутації серед аудиторії, що шукає достовірний та консистентний контент.

Послаблення довіри: За рахунок того, що клікбейтові заголовки можуть бути маніпулятивними або обманливими, вони можуть сприяти зниженню довіри аудиторії до загального медійного середовища або конкретних джерел.

Такий спосіб створення заголовків не тільки може спричинити розчарування читачів, але й стати причиною втрати довіри до видавців. Тому, хоча клікбейт може здатися привабливим для збільшення відвідуваності сайту, більш ефективним і довгостроковим підходом буде створення якісного інформаційного контенту з розумними, корисними і привабливими заголовками [4, с 3].

Зазначимо, що дослідження клікбейт заголовків досить актуальне, зокрема серед наукових робіт, присвячених клікбейт-заголовкам в онлайн-медіа, інтерес становлять праці науковців: В. Кузь, Х. Дацишин, А. Дзюбко, В. Іванов, С. Зайцева, Б. Станкевич та ін.

Клікбейт-заголовки можна поділити на кілька видів в залежності від їхньої характеристики та цілей. То ж розглянемо такі заголовки в онлайн-виданні «ВВС Україна», що є відомим джерелом новин та інформації з України та світу. Загальний стиль видання є об'єктивним та професійним. Статті зазвичай містять докладну інформацію, а також різні точки зору на тему. Вони написані легкою для сприйняття мовою, що дозволяє широкому колу читачів зрозуміти зміст.

Також «ВВС Україна» має багато рубрик, які охоплюють різноманітні теми, такі як здоров'я, технології, кримінальна хроніка, соціальні питання тощо. Це робить видання цікавим та корисним для різних аудиторій.

Хоч медіа і користується довірою та популярністю серед читачів, проте має приклади дезінформативних клікбейт-заголовків. Так, заголовок «Чи є хімічна загроза від вибухів у Павлограді?» (<http://surl.li/gtqxq>) може бути віднесений до типу клікбейту, що називається «феєричний заголовок». Такий заголовок містить драматичні, провокативні або сенсаційні елементи з метою привернути увагу читача та спонукати його відкрити статтю. У цьому випадку заголовок містить феєричний елемент – загрозу хімічної катастрофи, яка може бути

шокуючою та страшною для читача. Однак, як вже було зазначено, наповнення статті не містить необґрунтованих тверджень чи намагань зловживати емоціями читача. Цей заголовок вміщує провокативну і неточну інформацію. Наразі немає достовірної інформації про те, чи була відчутна хімічна загроза в Павлограді внаслідок вибуху. Місцева влада запевнила, що проведені заміри показали, що повітря – чисте, і інформацію про забруднення «розганяли» у соцмережах з метою посіяти паніку. Проте припущення, що ракета влучила у місцевий хімічний завод, який виробляє вибухівку для ракет, є можливим. Місцеві жителі не знають точно, куди саме влучила ракета, і деталей про пошкодження промислового підприємства не надали.

Ще прикладом таких заголовків є публікації «Зеленський про мобілізацію – закон буде найближчими днями, але вичищати його не можна» (<http://surl.li/sixke>). «Повне сонячне затемнення. Як воно впливає на світ довкола та на нашу психіку» (<http://surl.li/sixkm>).

«Сонячне затемнення в Україні. Де і коли воно буде», цей заголовок можна віднести до типу клікбейту «сенсаційна новина», оскільки він намагається привернути увагу читачів, зацікавивши їх подією, яка може бути досить вражаючою та емоційно насиченою. Проте назва не надає достатньо інформації про саме затемнення, що може змусити читачів клікати на посилання. Заголовок може вважатися клікбейтом, оскільки він намагається привернути увагу користувачів, аби вони клікнули на статтю, аби дізнатися деталі про сонячне затемнення в Україні (<http://surl.li/gtrcc>). Ось ще приклад таких заголовків: «Тримали вдома 159 котів і сім собак. Чому парі заборонили домашніх улюбленців» (<http://surl.li/sixqb>).

«Як ультраоброблена їжа впливає на здоров'я. Результати дослідження шокують» (<http://surl.li/sixmb>). Цей заголовок має емоційне забарвлення і прямо вказує на те, що результати дослідження шокують. Це створює враження, що нові відкриття можуть мати серйозний вплив на здоров'я людей, ймовірно, вказуючи на негативні наслідки вживання ультраобробленої їжі. Цей клікбейт називається «захоплююче закінчення», тому що читають початок речення,

здається нічого особливого, тільки дочитавши до кінця, читач переходить за посиланням. Такі заголовки на «BBC Україна» є досить поширені, як-от «Зеленський: Росія готує додаткову мобілізацію 300 тис. військових. Скільки мобілізує Україна?» (<http://surl.li/sixoj>). «Зірка "Арсеналу" Зінченко розповів BBC про мобілізацію: якщо покличуть, він поїде на війну проти Росії» (<http://surl.li/sixou>).

BBC Україна є одним із провідних новинних джерел, проте не можна не відзначити, що деякі їхні матеріали мають клікбейтовий нахил. Хоча їхня журналістика зазвичай відзначається високою якістю та об'єктивністю, деякі заголовки можуть бути трохи вигадливими, щоб привернути увагу аудиторії. Наприклад, можна помітити використання сенсаційних заголовків або акценту на скандальних подіях для залучення читачів. Такий підхід, хоч і може забезпечити велику кількість переглядів, часто зводить на спрощення або перекручення фактів. Таким чином, хоча BBC Україна є надійним джерелом новин, важливо бути критичним до деяких їхніх заголовків і перевіряти інформацію з декількох джерел перед прийняттям відповідної думки чи враження.

Відзначимо, що заголовки на «BBC Україна» є достатньо інформативними, проте містять багато яскравих чи провокативних елементів, що могли б викликати непотрібний ажітаж серед читачів.

Отже, використання клікбейт-заголовків може бути виправданою стратегією з приводу збільшення кількості переглядів та привернення уваги до новин. Важливо дотримуватись етики та не перевищувати межі допустимого в інтересах створення якісного та достовірного інформаційного продукту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дацишин Х. Сучасний заголовок новин в українських Інтернет-ЗМІ: між клікбейтом та інформативністю. Вісник Національний університет «Львівська політехніка 2021. Т. 1, № 2. С.6-13.

2. Довганюк Є. А. Фейкові новини як засіб медіакомунікації // Матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції «Міжкультурна комунікація в науковому і освітньому просторі», Одеса, 2020. С. 347-351.
3. Дорофєєва В. В. Фейкові новини в сучасному медіа-просторі. // Питання теорії і практики журналістики. 2019. № 4 (8). С. 774-786.
4. Зайцева С. Функції заголовків у новинній інтернет-журналістиці як засіб інформування про наукові досягнення.// Innovative pathway for the development of modern philological sciences in Ukraine and EU countries : Collective monograph. Vol. 1. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2021. С. 173-188.

Вікторія Бухтій, здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету філології й журналістики імені Михайла Стельмаха Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Науковий керівник – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувач кафедри журналістики, реклами та зв'язків з громадськістю **Віталій Гандзюк**

ТИПОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІНТЕРНЕТ-ВИДАННЯ

«ВІННИЦЯ.INFO»

У статті розкрито типологічні особливості онлайн-видань та порталів Вінниччини на прикладі інтернет-видання «Вінниця.info». Досліджено жанрове наповнення, рубрикацію, дизайн.

Ключові слова: інтернет-видання, типологія, рубрика, жанрове розмаїття, тематичне наповнення.

Із розвитком новітніх технологій сфера журналістики значно трансформувалася в інформаційний простір. Поява мобільних пристроїв та комунікації дає змогу оперативно знайомитися з інформацією та публікувати власні новини, використовуючи доступні інтерактивні додатки та програми.